

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.5.2026.7.10

Poznań, 11 czerwca 2026 r.

Pani
Urszula Karolczak
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kole

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	<p>Kontrola w trybie zwykłym na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).</p> <p>Stan faktyczny został oceniony pod kątem zgodności z ww. ustawą, w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą.</p> <p>Zakres kontroli obejmuje organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zawarty w upoważnieniu Wojewody Wielkopolskiego z 21 kwietnia 2026 r., znak: KN-II.0030.135.2026.</p> <p>Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2025 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.</p>
Jednostka kontrolowana	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole z siedzibą pod adresem: ul. Powstańców Wielkopolskich 8, 62-600 Koło, który w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie: „MOPS”, „Ośrodkiem” lub „Jednostką”.</p>
Kontroler/ Kontrolerzy	<p>Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aleksandra Mianowska-Dopierała – starszy specjalista, jako kierujący zespołem inspektorów, - Daria Cieślak – starszy specjalista. <p>Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich z udziału w ww. kontroli.</p>
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	<p>Czynności kontrolne w siedzibie MOPS przeprowadzone były od 28 kwietnia do 11 czerwca 2026 r., w tym w siedzibie Jednostki: 28 kwietnia i 13 maja 2026 r.</p>
Kierownik jednostki kontrolowanej	<p>Urszula Karolczak, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole.</p>

Na podstawie § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę (...) oraz art. 197d ust. 1 ww. ustawy przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Kontrola w trybie zwykłym została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia i ustne wyjaśnienia od Dyrektora MOPS, Pani Urszuli Karolczak,
- pozyskano pisemne oświadczenia od asystentów rodziny,
- przeprowadzono analizę kwalifikacji Dyrektora MOPS oraz asystentów rodziny zatrudnionych w Jednostce,
- kontroli poddano realizację obowiązku weryfikacji pracowników MOPS w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,
- poddano realizację zadań MOPS wynikających z ww. ustawy na podstawie dokumentacji przekazanej przez Dyrektora Jednostki kontrolowanej,
- poddano analizie zadania asystentów rodziny na podstawie dokumentacji prowadzonej dla wybranych 5 rodzin, oznaczonych na potrzeby kontroli symbolami literowymi: „A”, „B”, „C”, „D” i „E”.

Biorąc pod uwagę stwierdzone podczas kontroli działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole zgodne z obowiązującymi przepisami jak i działania naruszające przepisy prawa, działalność Ośrodka oceniono **negatywnie**.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne**.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości.

Informacje ogólne

Jednostka działa na podstawie statutu nadanego uchwałą Nr XXXIII/254/2008 Rady Miejskiej w Kole z dnia 26 listopada 2008 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole, w którym rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Wielkopolskiego z dnia 29 grudnia 2008 r. stwierdzono nieważność § 3 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 1 do ww. uchwały. Przyjęty Statut został zmieniony uchwałą Nr XXIV/199/2012 Rady Miejskiej w Kole z dnia 29 sierpnia 2012 r., uchwałą nr XI/87/2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 24 czerwca 2015 r., uchwałą Nr XX/219/2016 z dnia 24 lutego 2016 r., uchwałą Nr V/28/2019 z dnia 30 stycznia

2019 r. w sprawie wprowadzenia zmian i ustalenia tekstu jednolitego Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole oraz uchwałą Nr XXXII/313/2020 z dnia 22 grudnia 2020 r.

Zadania i zasady funkcjonowania Ośrodka oraz strukturę organizacyjną w okresie kontroli określał:

- a) do 31 grudnia 2025 r. Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole przyjęty Zarządzeniem Nr 0110-17/2020 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole z dnia 31 sierpnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole, zmieniony Zarządzeniami Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole: Nr 0110-4/2021 z dnia 4 stycznia 2021 r., Nr 0110-10/2022 z dnia 8 czerwca 2022 r., Nr 0110-12/2022 z dnia 16 sierpnia 2022 r., Nr 0110-1/2023 z dnia 2 stycznia 2023 r., Nr 0110-4/2025 z dnia 21 stycznia 2025 r.,
- b) od 1 stycznia 2026 r. Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole przyjęty Zarządzeniem Nr 0110-23/2025 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole z dnia 1 grudnia 2025 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole.

Analiza treści ww. Statutu oraz aktualnego Regulaminu Organizacyjnego wykazała, że ich treść jest **zgodna z ww. ustawą**.

Podczas czynności kontrolnych przedłożono inspektorom obowiązujący „*Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026*”, przyjęty uchwałą nr LXXIV/759/2024 Rady Miejskiej Koła z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie Programu Wspierania Rodziny Gminy Miejskiej Koło na lata 2024-2026, którego celem głównym jest wsparcie i poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych problemami i przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz rodzin oczekujących narodzin dziecka, szczególnie z wadą letalną i już wychowujących dzieci z taką wadą. Ww. program jest kontynuacją Programu Wspierania Rodziny Gminy Miejskiej Koło na lata 2020-2023 przyjętego uchwałą nr XIX/158/2019 Rady Miejskiej w Kole z dnia 18 grudnia 2019 r. Nadmienić należy, że przyjęcie aktualnego programu nastąpiło dopiero 31 stycznia 2024 r., co skutkowało brakiem jego obowiązywania w okresie od 1 do 30 stycznia 2024 r. i było **niezgodne z art. 176 pkt 1 ww. ustawy**.

Kwalifikacje kadry

Analizie poddano wypełnienie obowiązku weryfikacji w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym Dyrektora oraz osób zatrudnionych w jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, którą na podstawie art. 2 ust. 3 ww. ustawy jest MOPS. Z wykazu osób zatrudnionych, przedłożonego przez Dyrektora Jednostki w pierwszym dniu kontroli wynika, że część pracowników zatrudnionych przed 1 lutego 2023 r., została zweryfikowana w ww. Rejestrze 19 lipca i 1 sierpnia 2024 r., a pozostała część dopiero 24 i 25 kwietnia 2026 r., tj. po zawiadomieniu Dyrektora Jednostki

o zarządzeniu kontroli. Wskazać należy, że przepis art. 7b wszedł w życie z dniem 1 lutego 2023 r., na mocy ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 2140) i zaczął obowiązywać wszystkie osoby, które zostały zatrudnione lub rozpoczęły współpracę z jednostką wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej po 1 lutego 2023 r., a obowiązek weryfikacji spoczął na pracodawcy. Przepisy przejściowe wprowadziły obowiązek weryfikacji osób zatrudnionych lub współpracujących z ww. Jednostką przed 1 lutego 2023 r. i wyznaczyły, w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw, termin na tę weryfikację do 31 lipca 2023 r. Zatem weryfikacja została przeprowadzona po terminie. Powyższe działanie Jednostki było **niezgodne z art. 7b ww. ustawy w zw. z art. 22 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw**. Jednocześnie ustalono, że osoby zatrudnione po 1 lutego 2023 r. również nie zostały zweryfikowane w określonym przepisami terminie, czyli przed przystąpieniem do pracy. W przypadku tych osób weryfikacja została dokonana dopiero w trakcie zatrudnienia. Jedynie w przypadku kilku pracowników stwierdzono prawidłowy sposób weryfikacji przed podjęciem zatrudnienia. Powyższe było **niezgodne z art. 7b ww. ustawy**.

W okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora MOPS pełniła Pani Urszula Karolczak, zatrudniona na stanowisku Dyrektora MOPS od 1 maja 2015 r. Kwalifikacje Dyrektora zostały pozytywnie zweryfikowane w postępowaniu kontrolnym prowadzonym przez Wojewodę Wielkopolskiego pod znakiem: PS-II.431.43.2024.12, które są **zgodne z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 z późn. zm.)**. Analiza dokumentacji wykazała, że Pani Urszula Karolczak została zweryfikowana w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym 19 lipca 2024 r., zatem po terminie określonym w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw. Jednocześnie ustalono, że weryfikacji nie dokonał organ wykonujący obowiązki pracodawcy, tj. Burmistrz Miasta Koła, lecz Jednostka, którą kieruje. Powyższe było **niezgodne z art. 7b ust. 2 pkt 4 ww. ustawy w zw. z art. 22 ust. 2 ww. ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw**.

Jednostka w okresie kontroli zatrudniała dwóch asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, w zadaniowym systemie czasu pracy.

Przedłożony przez Dyrektora wykaz zatrudnionych asystentów rodziny był zgodny z oględzinami dokumentacji kadry, co potwierdza podpisany przez inspektorów oraz Dyrektora protokół oględzin z 28 kwietnia 2026 r. W toku kontroli stwierdzono, że jeden asystent rodziny posiadał wymagane wykształcenie na zajmowanym stanowisku, natomiast w aktach osobowych drugiego asystenta rodziny posiadającego wykształcenie średnie stwierdzono brak zaświadczenia o 3-letnim stażu pracy z dzieckiem lub rodziną na dzień podjęcia zatrudnienia. Powyższe wskazuje na brak określonych przez ustawodawcę

kwalifikacji w momencie zatrudnienia na zajmowanym stanowisku, co było **niezgodne z art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. c ww. ustawy**. Nadmienić należy, że w toku zatrudnienia, tj. od 1 lipca 2015 r. do pierwszego dnia kontroli ww. asystent nabył już wymagany staż pracy, zatem w zakresie nabycia kwalifikacji do zajmowania stanowiska przez tego asystenta odstępuje się od wydania zalecenia pokontrolnego.

Czynności kontrolne wykazały, że asystenci rodziny złożyli oświadczenia w zakresie władzy rodzicielskiej, obowiązku alimentacyjnego oraz braku skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. W przypadku jednego asystenta rodziny oświadczenia zostały złożone w dniu zatrudnienia, a nie przed zatrudnieniem, zatem w przypadku ww. asystenta kwalifikacje nie zostały właściwie zweryfikowane, co było **niezgodne z art. 12 ust. 1 pkt 2-4 ww. ustawy**. Ustalono, również, że asystenci rodziny nie zostali zweryfikowani w wymaganym terminie w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. W obu przypadkach weryfikacji dokonano dopiero w trakcie zatrudnienia, tj. 19 lipca 2024 r. Powyższe było **niezgodne z art. 12 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy w zw. z art. 22 ust. 2 ww. ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw**.

Na podstawie oględzin dokumentacji kadry oraz oświadczenia Dyrektora MOPS z 28 kwietnia 2026 r. ustalono, że asystenci rodziny zatrudnieni w okresie objętym kontrolą wykonywali swoją pracę w systemie zadaniowego czasu pracy, co było **zgodne z art. 17 ust. 2 ww. ustawy**. Jednocześnie Dyrektor MOPS oświadczył, że praca asystentów rodziny nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której praca ta jest prowadzona oraz asystenci nie prowadzili postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę. Oświadczenie w tym zakresie złożyli również asystenci rodziny. Powyższe było **zgodne z art. 17 ust. 3 i 4 ww. ustawy**.

Podczas kontroli analizie poddano realizację obowiązku asystentów rodziny do podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną. 28 kwietnia 2026 r. Dyrektor MOPS złożył w tym zakresie oświadczenie z którego wynika, że *„nadzoruję i zabezpieczam proces systematycznego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez asystentów rodziny, zatrudnionych w MOPS w Kole”*. Jednocześnie Dyrektor MOPS przedłożył zaświadczenia potwierdzające udział asystentów rodziny w szkoleniach. Analiza dokumentów wykazała, że w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2025 r. do 28 kwietnia 2026 r. jeden asystent odbył dwa szkolenia w zakresie pracy z dzieckiem, natomiast drugi asystent rodziny uczestniczył w jednym szkoleniu obejmującym zakres pracy z dzieckiem. Z przedłożonych zaświadczeń wynika, że asystenci rodziny brali również udział w szkoleniach z zakresu pomocy społecznej. Zatem na podstawie przedłożonych zaświadczeń nie można stwierdzić, że asystenci systematycznie podnosili swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dzieckiem lub rodziną, co było **niezgodne z art. 12 ust. 2 ww. ustawy**.

Na potrzeby kontroli Dyrektor MOPS oraz asystenci rodziny złożyli oświadczenia z 28 kwietnia 2026 r. o prawie asystentów rodziny do korzystania z poradnictwa, które świadczone było

m.in. poprzez korzystanie ze wsparcia merytorycznego pracowników socjalnych i psychologa zatrudnionych w MOPS w Kole oraz udział w warsztatach wsparcia rozwoju i wzmocnienia kompetencji pracowników MOPS, mających na celu podnoszenie jakości świadczonej pracy oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Jednocześnie ww. oświadczenia zawierają informację, że *„korzystanie z poradnictwa ma charakter systematyczny i jest dokumentowane zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz procedurami wewnętrznymi MOPS w Kole”*. Wskazać należy, że Dyrektor nie przedłożył dokumentacji potwierdzającej korzystanie przez asystentów z ww. form pomocy. Jednocześnie 13 maja 2026 r. Dyrektor MOPS złożył sprostowanie do oświadczenia z 28 kwietnia 2026 r., w którym podał, że *„korzystanie przez asystentów rodziny z poradnictwa [...] nie jest dokumentowane”*. Zatem podane w oświadczeniach informacje były niespójne, a MOPS nie posiadał dokumentacji o udzielanym asystentom poradnictwie. Powyższe **uchybiało art. 16 ust. 2 ww. ustawy**.

Wsparcie asystenta rodziny w Mieście Koło

Stwierdzono, że w okresie kontroli wsparciem asystentów rodziny na terenie Miasta Koło, objęte były 33 rodziny, w tym 7 rodzin zostało objętych wsparciem na podstawie postanowienia sądu. Jednocześnie, w okresie objętym kontrolą, 11 rodzin rozpoczęło współpracę z asystentami rodziny, a 8 rodzin zakończyło tę współpracę.

W pierwszym dniu kontroli asystenci rodziny obejmowali wsparciem 25 rodzin, a dzieci z 2 rodzin objętych wsparciem asystenta przebywały w pieczy zastępczej.

Analiza teczek osobowych rodzin: „A”, „B”, „C”, „D” i „E” wykazała, że gdy powzięto informację o rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze, pracownik socjalny przeprowadzał wywiad środowiskowy część I. Z analizy kwestionariuszy wywiadów środowiskowych wynika, że pracownicy socjalni pozostawili wiele niewypełnionych rubryk. Przykładowo w kwestionariuszu wywiadu środowiskowego rodziny „A” w części A pkt 11 oraz w części B dane osobowe Pani „A” w wierszach dotyczących numeru PESEL, stanu cywilnego i stopnia pokrewieństwa pozostały nieuzupełnione, w części C pkt 7 został uzupełniony tylko w zakresie wsparcia asystenta rodziny, natomiast pkt 8 pozostał niewypełniony. W części D pracownik socjalny nie podał pełnych informacji dotyczących działań aktywizacji społeczno-zawodowej, natomiast w części E pozostawił puste pola w pkt 3 i 4. W wywiadzie środowiskowym rodziny „B” pominięto informacje w części A, pkt 11 i 12 oraz w części E pkt 1-4. Z kolei analiza wywiadu środowiskowego rodziny „C” wykazała, że pracownik socjalny pozostawił nieuzupełnione miejsca w części A pkt 12, części C pkt 3-6 oraz 8, natomiast pkt 2 i 7 uzupełnił tylko częściowo, pozostawił nieuzupełnioną część D oraz w części E pkt 5 i 6. Jednocześnie z wywiadu środowiskowego rodziny „E” wynika, że pracownik socjalny pozostawił poszczególne obszary wywiadu bez uzupełnienia, tj. w części A pkt 11 dotyczący korzystania ze świadczeń OPS i pkt 12, w części B pkt 1 i 4, a w części C pkt 2 dotyczący stanu utrzymania mieszkania oraz pozostałych informacji a także pkt 4 i 5, z kolei część D zawierała jedynie informacje o braku kwalifikacji, umiejętności oraz doświadczenia zawodowego,

natomiast część E pozostała nieuzupełniona. W powyższych przypadkach nie został zatem zrealizowany cel, dla którego przeprowadzony był wywiad, tj. ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej i dochodowej. W efekcie analiza sytuacji ww. rodzin dokonana była na podstawie niepełnych informacji.

Dodatkowo w przypadku rodzin „A”, „D” i „E” pracownicy socjalni w części I dotyczącej zasadności udzielenia wsparcia nie wskazali bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, która jest podstawą do objęcia rodziny wsparciem asystenta. W przypadku rodziny „D” pracownik socjalny wskazał na zasadność udzielenia wsparcia asystenta z uwagi na ubóstwo oraz alkoholizm lub narkomanię, jednocześnie w innej części wywiadu zaznaczył, że przydzielenie asystenta wynikało z postanowienia sądu. Ponadto dopiero w części J wywiadu środowiskowego rodziny „A” pracownik socjalny uwzględnił objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny, co nie wynikało z wywiadu i diagnozy sytuacji rodziny. Wskazać należy, że wypełnianie wywiadu środowiskowego w sposób niekompletny oraz pomijanie istotnych informacji w diagnozie wywiadu środowiskowego skutkuje błędną analizą sytuacji rodziny. Dodatkowo w przypadku rodzin „A” oraz „D” w wywiadach środowiskowych w miejscu przeznaczonym na podpis kierownika jednostki zatwierdzającego plan pomocy znajdują się pieczęcie i podpisy Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych MOPS z upoważnienia Burmistrza, zatem nie działał on w imieniu MOPS. Nadmienić należy, że Burmistrz nie posiada kompetencji do zatwierdzania wywiadów środowiskowych a podpisy powinny być składane „w zastępstwie Dyrektora MOPS”, na podstawie udzielonego pełnomocnictwa.

Na uwagę zasługuje sposób zatwierdzania planów pomocy w wywiadach środowiskowych przez Dyrektora MOPS oraz Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych. W przypadku rodziny „A” w części wywiadu dotyczącej uwag kierownika jednostki pomocy społecznej stwierdzono adnotację z 19 lutego 2025 r. o przyznaniu pomocy w formie posiłków, co zostało odnotowane w formie pieczęci, następnie dopisano ręcznie kolejną adnotację o przyznaniu asystenta rodziny, jednakże bez daty i złożono odręczny podpis bez pieczęci, co uniemożliwia stwierdzenie kto dokonał adnotacji. Nadmienić należy, że na dokumencie w miejscu przeznaczonym na podpis znajduje się pieczęć i podpis Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych, jednakże miejsce wyznaczające datę pozostało nieuzupełnione. Dwa odrębne podpisy wskazują, że plan pomocy zatwierdziły dwie osoby, przy czym Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych jak wynika z Zarządzenia Nr 0110-3/2025 z dnia 20 stycznia 2025 r. Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole ma udzielone pełnomocnictwo związane z prowadzeniem działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie zarządu w okresie nieobecności w pracy Dyrektora MOPS w Kole. Tym bardziej każdy złożony podpis powinien być opatrzony datą i możliwy do weryfikacji. Analiza wywiadu środowiskowego rodziny „C” wykazała, że zatwierdzenia planu pomocy w całości dokonał Dyrektor MOPS poprzez złożenie pieczęci z podpisem wraz z datą. Jednakże podpis Dyrektora nie został złożony w miejscu wyznaczonym na formularzu tylko pod adnotacją „Przyznaję rodzinie asystenta w osobie ...”. Z kolei w wywiadzie środowiskowym rodziny „D” formularz dot. uwag kierownika jednostki pomocy społecznej został nieuzupełniony, co nie pozwala stwierdzić czy

zatwierdzono plan pomocy w całości, czy też dokonano jego odrzucenia, żadna z opcji nie została wskazana, stwierdzono jedynie pieczęć i podpis Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych bez daty w miejscu do tego przeznaczonym oraz jakiegokolwiek odniesienia do planu pomocy. Nadmienić należy, że w części „J” tego wywiadu Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych dokonał adnotacji o przydzieleniu asystenta składając przy tym pieczęć i podpis, bez daty dokonania adnotacji. Zatem adnotacja została dokonana w niewłaściwym miejscu. Analiza wywiadu środowiskowego rodziny „E” wykazała natomiast, że zaznaczono miejsce dotyczące zatwierdzenia planu pomocy w całości, także w miejscu przeznaczonym na podpis kierownika znajduje się pieczęć i podpis Dyrektora MOPS. Brakuje jednak daty zatwierdzenia planu. Trudno zatem stwierdzić w jakiej dacie zatwierdzono plan pomocy całościowo, gdyż w miejscu przeznaczonym na zastrzeżenia do planu pomocy znajdują się dwie pieczęcie dot. części świadczeń przyznanych klientowi, z datą 13 września 2023 r. a nadto Dyrektor dokonał z datą 13 września 2023 r. adnotacji o przydzielaniu asystenta, przy czym plan w pkt J obejmował także inne formy wsparcia, poza przydzieleniem asystenta i dwoma ww. świadczeniami.

Powyższe działania Jednostki były **niezgodne z art. 11 ust. 1-2 ww. ustawy w związku z § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. poz. 893), wydanego na podstawie art. 107 ust. 6 ww. ustawy o pomocy społecznej.**

Po dokonaniu analizy, dotyczącej sytuacji rodziny i stwierdzeniu konieczności przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny nie zawsze sporządzał wnioski o jego przydzielenie. W przypadku rodzin „C” i „D” pracownik socjalny wystąpił z wnioskiem o objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny, jednakże w przypadku rodzin „A”, „B” i „E” w wywiadzie znajdowały się jedynie adnotacje „*przyznać pomoc w formie przydzielenia asystenta rodziny*” oraz „*przydzielenie asystenta rodziny*”.

Z wyjaśnień Dyrektora MOPS złożonych do protokołu z 13 maja 2026 r. wynika, że „*w wywiadzie lub na odrębnym formularzu pracownik socjalny wnioskuję o przydzielenie asystenta rodziny. Decyzję o sporządzeniu odrębnego wniosku podejmuje pracownik socjalny, zdarzają się sytuacje, że wniosek jest tylko w wywiadzie środowiskowym, np. wniosek o przydzielenie asystenta rodziny dla rodzin [„B”], [„A”] i [„E”] został sporządzony w wywiadzie środowiskowym i nie ma odrębnego formularza*”. Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia oraz przytoczone powyżej adnotacje zawarte w wywiadach środowiskowych rodzin „A”, „B” i „E” nie można uznać, że zapisy w wywiadach środowiskowych są wyraźnym wnioskiem pracownika socjalnego o przydzielenie asystenta rodziny. Powyższe było **niezgodne z art. 11 ust. 3 ww. ustawy.**

Jednocześnie stwierdzono, że Dyrektor MOPS lub Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych MOPS zatwierdzał przydzielenie asystenta rodziny zarówno poprzez zatwierdzenie planu pomocy w wywiadzie środowiskowym z adnotacją „*przydzielam rodzinie asystenta w osobie (...)*” lub „*przyznaję rodzinie asystenta w osobie (...)*” oraz na osobnym druku „*przydzielenie asystenta rodziny*”, który był listownie wysyłany do rodziny. Powyższe znajduje potwierdzenie w wyjaśnieniach Dyrektora Jednostki złożonych do protokołu z 13 maja 2026 r. „*Dyrektor*

zatwierdza plan pomocy poprzez adnotację w wywiadzie środowiskowym o treści „przyznaję rodzinie asystenta” podając imię i nazwisko. W każdym przypadku wręczane/wysyłane jest przydzielenie asystenta danej rodzinie. Rodzina nie ma wglądu w wywiad środowiskowy, zatem odrębnie dostają informację o przydzieleniu asystenta rodziny”. W przypadku rodziny „D” asystent rodziny został przydzielony przez Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych MOPS z upoważnienia Burmistrza, zatem nie działał w imieniu MOPS. Nadto, w przypadku rodzin „A” i „E” data przydzielenia asystenta z wywiadu środowiskowego a data przydzielenia asystenta z pisma kierowanego do rodziny różni się odpowiednio o 14 i 8 dni, co sugeruje, że asystent został dwukrotnie przydzielony w różnym czasie. Powyższe było **niezgodne z art. 11 ust. 4 ww. ustawy.**

W toku kontroli ustalono, że rodziny „A” i „E”, którym przydzielono asystenta wyrażały zgodę na podjęcie współpracy na osobnym druku. W przypadku rodziny „E” dokument został podpisany przez Panią „E” oraz imieniem i nazwiskiem asystenta rodziny, jednakże bez wskazania jego stanowiska. Dodatkowo dokument nie został podpisany przez dorosłą córkę Pani „E”, która została wskazana w zgodzie oraz korzystała ze wsparcia asystenta rodziny, co **uchybia art. 8 ust. 3 ww. ustawy.** Rodziny „B”, „C” i „D” zostały zobowiązane do współpracy z asystentem rodziny przez sąd, zatem zgoda członków rodziny nie była wymagana.

Analiza dokumentów wykazała, że asystenci prowadzili pracę w miejscu zamieszkania rodzin, jednakże na podstawie zapisów „miesięcznych kart czasu pracy asystenta rodziny” ustalono, że asystenci wielokrotnie kontaktowali się z rodzinami telefonicznie lub wizyty odbywały się w siedzibie MOPS bez wyraźnego wskazania powodu takich spotkań. Analiza dokumentacji rodzin „A”, „B”, „C” i „D” wykazała, że wizyty w środowisku odbywały się nie częściej niż raz w miesiącu. Przykładowo w „miesięcznej karcie czasu pracy asystenta rodziny” rodziny „A” z maja i listopada 2025 r. wynika, że asystent jedynie odbył po jednej rozmowie telefonicznej z Panią „A”. Natomiast w lipcu i sierpniu 2025 r. rozmawiał z Panią „A” telefonicznie i spotkał się w siedzibie MOPS. Podobnie współpraca odnotowana została w przypadku rodziny „C”, w której z „miesięcznych kart czasu pracy asystenta rodziny” z lutego, marca, września i grudnia 2025 r. oraz stycznia 2026 r. nie wynika, aby asystent odbywał wizyty w środowisku, a jedynie ograniczył się do rozmów telefonicznych i wizyt Pani „C” w MOPS. Analogicznie w przypadku rodziny „D” w której w sierpniu, październiku i grudniu 2025 r. asystent nie odbył żadnej wizyty w środowisku. Powyższe działania Jednostki były **niezgodne z art. 14 ww. ustawy.**

Liczba rodzin, z którymi asystent prowadził pracę w tym samym czasie nie przekroczyła limitu 15 środowisk, co było **zgodne z art. 15 ust. 4 ww. ustawy.**

Realizacja zadań asystenta rodziny

Zarówno Dyrektor MOPS, jak i asystenci rodziny złożyli oświadczenia na potrzeby kontroli, w którym opisali sposób realizacji poszczególnych zadań. Treść oświadczeń została zweryfikowana poprzez analizę teczek rodzin „A”, „B”, „C”, „D” i „E”.

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym

Z analizy dokumentacji rodzin wynika, że asystenci rodziny sporządzali plany pracy z rodzinami. Analiza formularzy planów pracy rodzin „A”, „B” i „D” wykazała, że w dokumentach wskazano jedynie imię i nazwisko asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego przeprowadzającego wywiad środowiskowy. Nadto formularze podzielone były na trzy części. Pierwsza część zawierała ocenę funkcjonowania rodziny z danymi członków rodziny oraz opis warunków mieszkaniowych, sytuacji finansowej w zakresie sfery wychowawczej, edukacyjnej, więzi emocjonalnych i mocnych stron. Drugą część formularza stanowiły zamierzenia z podziałem na cele główne i cele szczegółowe. Natomiast trzecia część w formie tabelarycznej zawierała działania do realizacji oraz terminy.

Analiza formularza planu pracy z rodziną „B” wykazała, że dokument z datą 30 września 2025 r. zawierał podpis asystenta rodziny oraz jednego członka rodziny „B”, tymczasem na podstawie postanowienia sądu do współpracy z asystentem rodziny zostali zobowiązani małżonkowie „B”, zatem oboje powinni uczestniczyć w opracowaniu planu pracy z rodziną. Nadto plan pracy nie zawierał podpisu pracownika socjalnego, co nie pozwala stwierdzić, że był opracowany w konsultacji z nim. Biorąc pod uwagę podział formularza na poszczególne obszary wskazać należy, że obszar dotyczący sytuacji finansowej nie odnosił się do sytuacji materialnej rodziny, w tym ewentualnego jej źródła utrzymania, natomiast zawierał informacje dotyczące sfery wychowawczej, edukacyjnej oraz emocjonalnej, co nie miało powiązania z sytuacją finansową. Jednocześnie w obszarze dotyczącym działań do realizacji wymieniono jedynie 3 działania, głównie dotyczące rozmów na temat problemów występujących w rodzinie, przy czym nie wskazano osoby, której przypisano określone działanie. Dodatkowo jako termin realizacji dla każdego działania wyznaczono „cały okres współpracy z rodziną”, co nie jest równoznaczne z wyznaczeniem konkretnego terminu realizacji działania. Jednocześnie plan pracy nie zawierał przewidywanych efektów.

Analiza planu pracy z rodziną „D” wykazała, że dokument podobnie jak w przypadku rodziny „B” podzielony był na poszczególne obszary, przy czym działania, obejmujące w większości wizyty i rozmowy na temat funkcjonowania rodziny, w jednym przypadku ustalano na „cały okres współpracy z rodziną”. Dokument zawierał podpisy członków rodziny oraz asystenta rodziny i opatrzony był datą 31 grudnia 2025 r., tymczasem wyznaczone w harmonogramie działania obejmowały okres wcześniejszy, np. do 31 lipca 2025 r., do 5 sierpnia 2025 r., do 23 grudnia 2025 r. Powyższe wskazuje, że dokument został sporządzony i podpisany po wykonaniu działań. Zatem nie spełniał swojej funkcji planowania działań dla rodziny „D”.

Podobne zasady przyjęto przy tworzeniu planu pracy w rodzinie „A”. Dokumenty opatrzone datą 31 sierpnia 2025 r. i kolejny 28 lutego 2026 r. zawierają wcześniejsze terminy realizacji działań niż data dokumentu. Zatem działania zostały już zrealizowane na dzień sporządzenia planu pracy z rodziną. Ponadto oba plany z rodziną „A” nie zawierają podpisów członków rodziny i pracownika socjalnego, a jedynie asystenta rodziny, co wskazuje, że nie zostały opracowane wspólnie. Analiza harmonogramu działań wykazała, że wyznaczone działania obejmują wizyty i rozmowy na temat funkcjonowania rodziny, natomiast brakuje konkretnych działań wyznaczonych członkom rodziny w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej.

Dyrektor MOPS 13 maja 2026 r. złożył wyjaśnienia do protokołu w zakresie sporządzania planu pracy z rodziną i podał następujące informacje: *„Nie pamiętam terminu w jakim jest sporządzany plan pracy od momentu rozpoczęcia współpracy, w opracowaniu uczestniczy asystent rodziny i pracownik socjalny. Modyfikacja planu pracy nie jest sporządzana na odrębnym formularzu. Plan pracy z rodziną tworzony jest jeden raz, a dalsze jego modyfikacje, tj. cele pracy zawierane są w sprawozdaniach półrocznych (okresowych ocenach sytuacji rodziny). Asystent rodziny rozpoczyna pracę z rodziną i tworzy jeden plan. Asystenci rodziny sporządzają dokument, który nazwany jest plan pracy z rodziną po upływie około pół roku od rozpoczęcia współpracy. W planie zawarte są już wykonane działania. Efekty działań są w półrocznym sprawozdaniu z pracy asystenta rodziny. Podpisy osób opracowujących plan pracy składane są z datą sporządzenia planu pracy”*.

Powyższe wyjaśnienia świadczą o braku zrozumienia celowości tworzenia planu pracy z rodziną, jego modyfikacji w przypadku zmian w sytuacji rodziny a następnie okresowej, maksymalnie półrocznej okresowej oceny sytuacji rodziny, czyli podsumowania pracy asystenta i realizacji założonych w planie celów, względnie ich modyfikacji z uwagi na nieosiągnięte efekty. Analiza dokumentacji potwierdziła liczne nieprawidłowości w opracowaniu przez asystentów rodziny planu pracy z rodziną. Wskazać należy, że sprawozdanie półroczne (okresowa ocena sytuacji rodziny) stanowi odrębny dokument i może zawierać wskazania do modyfikacji planu pracy z rodziną w wyniku podsumowania dotychczasowej pracy, jednakże nie stanowi modyfikacji planu pracy z rodziną, gdyż każda modyfikacja planu pracy powinna być opracowana wspólnie z członkami rodziny, a tego kryterium nie spełnia ocena okresowa sytuacji rodziny. Nadto plan pracy z rodziną powinien zawierać ustalone z rodziną działania do wykonania, a nie jak to ma miejsce już wykonane oraz przyszłe terminy ich realizacji a nie terminy, które minęły a nadto przewidywane efekty. Zaznaczyć należy, że w katalogu zadań asystenta rodziny opracowanie planu pracy z rodziną znajduje się na 1 miejscu, zatem plan pracy winien zostać opracowany na możliwie najwcześniejszym etapie współpracy asystenta z rodziną, co nie wyklucza również jego modyfikacji na etapie współpracy przed dokonaniem pierwszej okresowej oceny sytuacji rodziny. Powyższe działania Jednostki były **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ww. ustawy.**

2. Opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej

Analizie poddano skoordynowanie planu pracy z rodziną „C”, z której dziecko przebywało w pieczy zastępczej. W toku kontroli stwierdzono, że rodzina rozpoczęła współpracę z asystentem od 27 czerwca 2024 r. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).**

Z dokumentacji wynika, że pierwszy plan pracy z rodziną datowany był na 30 czerwca 2025 r., czyli opracowany został ponad rok od rozpoczęcia współpracy z rodziną. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).**

Jednocześnie dokument nie zawiera podpisu koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, a jedynie rodziny oraz asystenta rodziny.

Zatem brak opracowania planu pracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz skoordynowania ww. planu z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej był **niezgodny z art. 15 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.**

3. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego

Analiza dokumentów wykazała, że asystenci rodziny nie udzielali rodzinom wsparcia w kształtowaniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego. Przykładowo w wywiadzie środowiskowym z rodziną „B” zaznaczono stan utrzymania mieszkania „brudne”. Podobna sytuacja dotyczyła rodziny „A” i „D”, w wywiadzie środowiskowym zaznaczono stan mieszkania „zaniedbane”. Z prowadzonych przez asystentów kart pracy nie wynika, aby w rodzinach były podejmowane działania w zakresie utrzymania porządku. W przypadku sprawozdania półrocznego rodziny „A” wynika, że asystent motywował do prawidłowego gospodarowania finansami domowymi. Ze sprawozdań sporządzanych przez asystenta do sądu wynika, że głównym celem pracy asystenta z rodziną „D” było m.in. poprawne prowadzenie gospodarstwa domowego oraz wypracowanie umiejętnego gospodarowania budżetem domowym. Tymczasem z prowadzonych „miesięcznych kart czasu pracy asystenta rodziny” z rodziną „A” i „D” nie wynika, aby asystent podejmował w ww. zakresach konkretne działania. Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.**

4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych

W toku kontroli ustalono, że asystenci rodziny udzielali wsparcia rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Natomiast w przypadku rodziny „C” asystent pomagał w złożeniu wniosku o świadczenie wychowawcze. W rodzinie „D” asystent udzielał pomocy w wypełnieniu wniosku egzekucyjnego oraz podejmował rozmowy na temat złożenia wniosku o mieszkanie komunalne. Powyższe działania były zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy.

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Z wyjaśnień Dyrektora Jednostki do protokołu z 13 maja 2026 r. wynika, że „tego dnia asystenta rodziny współpracującego z rodziną nie było w pracy”. Wskazać należy, że asystent rodziny przydzielony rodzinie w związku z wykonywaniem swoich zadań jest uprawniony do wglądu do dokumentów zawierających dane osobowe członków rodziny, niezbędne do prowadzenia pracy z rodziną. Wskazać należy, że przepis art. 7 ust. 3 ww. ustawy stanowi „osoby realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zobowiązane są do zachowania tajemnicy informacji o osobach, do których stosuje się niniejszą ustawę, oraz członkach ich rodzin, w tym informacji o udzielonej tym osobom pomocy i świadczeniach”. Zatem przejęcie obowiązków przez innego asystenta rodziny było niezgodne z art. 16 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 7 ust. 3 ww. ustawy.

5. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych

Z dokumentacji analizowanych rodzin wynika, że asystenci rodziny nie udzielali adekwatnie do potrzeb rodzinom w kryzysie psychologicznym wsparcia. Przykładowo w rodzinie „C” i „D” asystent podejmował z Panią „C” i Państwem „D” rozmowy na temat terapii oraz na temat wizyt dziecka „D” u psychologa. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Z prowadzonej dokumentacji w kolejnych miesiącach nie wynika, aby asystent udzielał wsparcia córce Pani „A” w zakresie uzyskania specjalistycznego wsparcia w rozwiązywaniu problemów psychologicznych. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).**

Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy.

6. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi

Na podstawie analizy dokumentacji rodzin stwierdzono, że asystenci nie udzielali pomocy w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych, pomimo występujących w tym obszarze trudności. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** W związku z tą sytuacją asystent nie podejmował żadnych działań w rodzinie polegających np. na rozmowach z dzieckiem. Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy.

7. Wspieranie aktywności społecznej rodzin

Z dokumentacji analizowanych rodzin nie wynika, aby asystenci motywowali do udziału w wydarzeniach lokalnych i aktywnościach społecznych, m.in. w piknikach, warsztatach, zajęciach itd. Powyższe było niezgodne art. 15 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy.

8. Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych

Na podstawie dokumentacji ustalono, że asystenci rodziny nie motywowali rodzin objętych wsparciem do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, pomimo występujących w tym zakresie trudności i potrzeb. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** brak motywowania do uzupełnienia wykształcenia, odbycia kursów i uzyskania odpowiednich kwalifikacji było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy.

9. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej

Analiza dokumentacji rodzin „A” i „B” wykazała, że asystenci rodziny pomimo występujących potrzeb w tym zakresie nie podejmowali działań. Powyższe działania były niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 9 ww. ustawy.

10. Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych

W wyjaśnieniach do protokołu z 13 maja 2026 r. Dyrektor MOPS podał, że „[warsztaty podnoszące kompetencje rodzicielskie] *nie były organizowane przez MOPS. My nie możemy kierować na takie warsztaty, jedynie informowaliśmy o możliwości wzięcia udziału w takich warsztatach i asystenci rodziny motywują do udziału w warsztatach organizowanych przez Miejski Ośrodek Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Kole*” (zwany dalej „MOPiPR”). Jednocześnie w sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2025 r., w obszarze

dotyczącym szczegółowego opisu działań oraz uzyskanych efektów, znajduje się informacja w pkt Ad. 11 o treści: „W ubiegłym roku współpraca z pracownikami MOPIPR w Kole odbywała się na zasadzie kontaktów telefonicznych, w których przedstawiono asystentom rodziny programy i warsztaty organizowane przez MOPIPR dla rodzin objętych asystenturą. Asystenci rodziny poprzez rozmowy zmotywowali siedem rodzin do wzięcia czynnego udziału w programach realizowanych przez MOPIPR w Kole”. Z dodatkowego oświadczenia Dyrektora MOPS z 11 czerwca 2026 r. wynika, że ostatecznie udział w warsztatach wzięły 3 rodziny. Żadna z motywowanych rodzin nie była objęta próbą badawczą podczas kontroli. Zatem żadna z analizowanych rodzin, z którymi współpracowali asystenci rodziny nie była motywowana do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców. Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 10 w zw. z pkt 14 ww. ustawy.**

11. Udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych

Analiza dokumentacji rodzin wykazała, że asystent rodziny udzielał wsparcia dziecku z rodziny „B”, m.in. pomagał dziecku w nauce i kontaktował z poradnią psychologiczno-pedagogiczną w celu ustalenia terminu przeprowadzenia badania. Z dokumentacji pozostałych rodzin nie wynika, aby asystenci podejmowali działania w celu udzielenia wsparcia dzieciom z tych rodzin. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 11 ww. ustawy.

12. Udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem, o których mowa w art. 76a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 z późn. zm.).

Z oświadczenia Dyrektora MOPS z 13 maja 2026 r. wynika, że w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny nie było potrzeby towarzyszenia dziecku podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem.

13. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). W związku z tym asystent poinformował dzielnicowego i ustalił termin wizyty na badanie trzeźwości. Nadmienić należy, że z dokumentacji nie wynika, aby asystent udał się w środowisko po otrzymaniu informacji, celem sprawdzenia sytuacji. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje**

pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902). Zatem w sytuacji powzięcia tych informacji wskazane byłoby niezwłoczne wejście w środowisko i zweryfikowanie sytuacji oraz ewentualny kontakt z dzielnicowym. Podjęte działania polegające jedynie na kontakcie z dzielnicowym i umówienie terminu badania trzeźwości były niewystarczające. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Zatem powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy.

14. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci

Analiza dokumentacji wybranych rodzin wykazała, że asystenci nie prowadzili indywidualnych konsultacji wychowawczych dla dzieci i rodziców. Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 13 ww. ustawy.

15. Realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

W okresie objętym kontrolą żadna rodzina nie była objęta wsparciem asystentów wynikającym z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ze względu na brak wniosków o tę formę wsparcia. Powyższe znajduje potwierdzenie w złożonym przez Dyrektora MOPS oświadczeniu z 13 maja 2026 r.

16. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną

Analiza teczek rodzin przedłożonych przez Jednostkę wykazała, że asystenci rodziny dokumentowali swoją pracę na formularzu „miesięczna karta czasu asystenta rodziny”, który zawierał miejsce wyznaczone na datę, liczbę godzin, oraz opis działań wykonywanych przez asystenta rodziny i wyznaczone miejsce na podpisy asystenta rodziny oraz klienta. „Miesięczne karty czasu pracy asystenta rodziny” były prowadzone bardzo ogólnikowo i zawierały lakoniczne informacje o rozmowach z członkami rodziny oraz ewentualnych działaniach. Jednocześnie stwierdzono, że większość kart czasu pracy asystenta rodziny rozpoczyna dany miesiąc od zapisu „Praca w ośrodku, organizowanie dokumentacji na bieżący miesiąc”, przy czym w dużej części przypadków jedyną dokumentację w danych miesiącu wytworzoną przez asystenta rodziny stanowi właśnie karta czasu pracy. Dodatkowo w dokumentacji rodziny „A” stwierdzono karty pracy, np. za miesiąc październik 2025 r. z jedną adnotacją dot. organizowania dokumentacji, przy czym nie stwierdzono żadnych zapisów na temat innych działań podejmowanych w rodzinie. Również w karcie pracy z listopada 2025 r. znalazły się tylko dwa wpisy, z czego pierwszy dotyczył organizowania dokumentacji na bieżący miesiąc, a drugi rozmowy telefonicznej z podopieczną.

Dodatkowo w przypadku rodzin „A” i „C” stwierdzono liczne nieprawidłowości w kwestii wypełniania „miesięcznych kart czasu asystenta rodziny”. Przykładowo w „miesięcznej karcie

czasu pracy asystenta rodziny” z rodziną „A” z sierpnia 2025 r. wprowadzono datę 1 sierpnia 2025 r. bez opisu wykonanych zadań i podpisu, natomiast poniżej w kolejnej rubryce znajdował się opis podjętych działań *„wizyta w MOPS w Kole (...)”* bez daty, z podpisem asystenta rodziny i Pani „A”. Analiza dokumentacji analizowanych rodzin wykazała wielokrotnie składane podpisy przez członków rodziny pod notatkami z rozmów telefonicznych, niewypełnione obszary dot. daty pomimo zawartych opisów wykonanych zadań lub zapisanej daty bez opisu działań i podpisów.

Ponadto żadna z prowadzonych *„miesięcznych kart czasu asystenta rodziny”* analizowanych rodzin nie została wypełniona w obszarze *liczba godzin*. Natomiast w dokumentacji rodziny „D” wielokrotnie pojawiał się zapis *„rozmowa na temat funkcjonowania rodziny”*. Nadmienić należy, że rozmowy te były przeprowadzane podczas wizyt w środowisku oraz podczas rozmów telefonicznych, jednakże na podstawie prowadzonych kart nie można ustalić jakich konkretnie problemów dotyczyły i jakie działania były podejmowane.

Wskazać należy, że ustawodawca wyznaczył katalog zadań asystenta rodziny i na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy zobowiązał do prowadzenia dokumentacji w zakresie pracy z rodziną, zatem każde działanie podejmowane przez asystenta na rzecz rodziny powinno znajdować odzwierciedlenie w dokumentacji. Jednocześnie, biorąc pod uwagę przyjętą przez MOPS metodykę pracy, tj. sporządzanie modyfikacji planu pracy z rodziną jako część składową sprawozdania półrocznego lub brak sporządzania sprawozdania półrocznego (okresowej oceny sytuacji rodziny) w przypadku składania sprawozdań ze współpracy z rodziną do sądu, prowadzenie dokumentacji przez Jednostkę było **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy**.

17. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ww. ustawy

W toku kontroli stwierdzono, że asystenci rodziny sporządzali ocenę okresową sytuacji rodziny na formularzu o nazwie *„sprawozdanie półroczne”*. W przypadku rodzin „B” i „E” formularz zawierał dane rodziny oraz datę sporządzenia i podzielony był na kilka obszarów, tj. *charakterystyka sytuacji rodziny, cele pracy z rodziną, zakres i przebieg działań za dany okres, efekty podjętych działań oraz wnioski i rekomendacje do dalszej pracy*. Natomiast *„sprawozdanie półroczne”* w przypadku rodziny „A” sporządzane było na formularzu zawierającym *dane asystenta rodziny, datę sporządzenia, opis sytuacji rodziny, cele współpracy z rodziną z podziałem na cel główny i cele szczegółowe, zadania wykonane w rodzinie w okresie od (...) do (...) oraz osiągnięte efekty oraz wnioski i uwagi*. W przypadku rodzin „A”, „B” i „E” *„sprawozdanie półroczne”* sporządzono z zachowaniem półrocznego terminu. Jednocześnie stwierdzono, że dokumenty te były opatrzone podpisem Dyrektora MOPS, co pozwala stwierdzić, że zostały przekazane podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ww. ustawy.

Nadmienić jednak należy, że brak sprawozdania półrocznego stwierdzono w dokumentacji rodziny „C” oraz „D”. Z oświadczenia asystenta rodziny współpracującego z rodziną „D” z 13 maja 2026 r. wynika, że *„przedkładane (...) sprawozdania z pracy z rodziną do Sądu*

Rejonowego w Kole stanowią jednocześnie okresową półroczną ocenę sytuacji rodzin. U rodzin objętych współpracą przez Sąd nie są wykonywane odrębne okresowe oceny sytuacji rodziny". Wyjaśnienia do protokołu z 13 maja 2026 r. w powyższym zakresie złożył Dyrektor MOPS podając, że „sprawozdanie półroczne to inaczej ocena okresowa sytuacji rodziny. W przypadku sporządzania sprawozdań do których zobowiązani są asystenci rodziny na podstawie postanowienia sądu wówczas asystenci nie sporządzają sprawozdania półrocznego, tj. okresowej oceny sytuacji rodziny. Jeżeli sprawozdanie do sądu jest sporządzane rzadziej niż co pół roku wówczas tworzone jest sprawozdanie półroczne lub jeżeli rodzina nie jest objęta wsparciem na podstawie postanowienia sądu”.

Wskazać należy, że w przypadku rodziny „D” sąd zobowiązał asystenta rodziny do składania sprawozdań ze współpracy z rodziną co 3 miesiące, zatem częściej niż co pół roku. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Trudno zatem uznać, aby sprawozdanie półroczne mogło zastępować sprawozdanie składane na potrzeby sądu.

Ustawodawca w art. 15 ust. 1 ww. ustawy wskazał, że do zadań asystenta rodziny należy zarówno zadanie wymienione w pkt 15, tj. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, jak i w pkt 17 sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach. Zatem są to dwa niezależne zadania, do których zobligowany jest asystent rodziny i nie należy sprawozdań do sądu i ocen okresowych traktować zamiennie jako jedno zadanie, w szczególności gdy terminy opracowywania obu dokumentów są rozbieżne.

W tym zakresie działania Jednostki były **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy.**

18. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną

Z wykazu tabelarycznego rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w MOPS wynika, że w okresie kontroli monitoringiem objęte były 4 rodziny. W przypadku 3 rodzin monitoring nie był prowadzony, w tym w dwóch rodzinach z powodu zmiany miejsca zamieszkania rodziny i braku wskazania nowego adresu pobytu. W przypadku jednej rodziny przekazano informacje do właściwego ośrodka pomocy społecznej, natomiast w jednej rodzinie nie prowadzono monitoringu z uwagi na pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej.

Z wyjaśnień Dyrektora MOPS złożonych do protokołu z 13 maja 2026 r. w zakresie zakończenia pracy z rodziną wynika, że „jeżeli Ośrodek podejmie decyzję o zakończeniu współpracy z rodziną, wtedy MOPS tworzy pismo i przekazuje rodzinie. Jeżeli rodzina składa wniosek o zakończenie współpracy wtedy tylko jest wyrażenie ustnie zgody Dyrektora MOPS. Po wplynięciu wniosku rozmawiamy o jego zasadności i Dyrektor MOPS z asystentem podejmuje decyzję. Uzgodnienia są ustnie z asystentem, nie sporządzamy oceny końcowej. Po wyprowadzce rodziny z terenu Miasta Koła przekazujemy pismo do odpowiedniego ośrodka pomocy społecznej, jeżeli znamy adres pobytu”.

Analizie poddano realizację ww. zadania w rodzinie „E”, z którą zakończono współpracę na podstawie ustnej rezygnacji, co zostało odnotowane w miesięcznej karcie czasu pracy

asystenta rodziny z 28 sierpnia 2025 r. Nadmienić należy, że karta monitoringu rodziny „E” sporządzona „31 listopada 2025 r.” obejmuje okres od 1 sierpnia do 30 listopada 2025 r., przy czym podana na dokumencie data sporządzenia nie istnieje. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Zatem w prowadzonej dokumentacji występują nieścisłości dotyczące faktycznego okresu sprawowania monitoringu. Jednocześnie w sprawozdaniu półrocznym z 30 lipca 2025 r. asystent odnotował w pkt 5 dotyczącym wniosków i rekomendacji, że „*Z uwagi na utrzymujące się trudności w funkcjonowaniu rodziny zasadne jest kontynuowanie pracy asystenta rodziny*”. Przyjęcie ustnej rezygnacji ze współpracy z rodziny w przypadku, gdy w rodzinie nadal występują trudności opiekuńczo-wychowawcze należy uznać za przedwczesne. Nadmienić należy, że prowadzenie jednocześnie miesięcznej karty czasu pracy asystenta rodziny w sierpniu 2025 r. oraz karty monitoringu za okres od 1 sierpnia do 30 listopada 2025 r. świadczy o tym, że w rodzinie asystent równocześnie prowadził pracę oraz monitoring. Z samej karty monitoringu rodziny wynikają również sprzeczne informacje. W karcie wskazano, że 13 sierpnia 2025 r. asystent odbył wizytę w środowisku w celu sporządzenia karty, gdy rezygnacja nastąpiła dopiero 28 sierpnia 2025 r. Nadto, w obszarze III.1. *Warunki bytowe* przy kryterium „*Mieszkanie uporządkowane*” oraz w obszarze III.3. *Funkcjonowanie rodziny* przy kryterium „*Prawidłowe relacje rodzinne*” wpisano TAK, natomiast w pkt V. *Ustalenia z rodziną do kolejnego kontaktu* wpisano: „*Uporządkowanie mieszkania, wzmocnienie relacji w rodzinie*”. Termin kolejnej wizyty ustalono na 28 października 2025 r., przy czym w dokumentacji rodziny nie ma potwierdzenia czy się ona odbyła.

Powyższe działania były **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 16 ww. ustawy.**

19. Sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach

Analiza dokumentacji wykazała, że w przypadku rodziny „A” 10 marca 2025 r. (wpływ: 18 marca 2025 r.) sąd zwrócił się do Jednostki z prośbą o przekazanie w terminie 10 dni informacji dotyczącej współpracy asystenta z rodziną. Zatem termin upływał 28 marca 2025 r. Jednocześnie stwierdzono, że odpowiedź na pismo została sporządzona 11 kwietnia 2025 r., natomiast do sądu wpłynęła dopiero 25 kwietnia 2025 r., zatem 28 dni po terminie wyznaczonym przez sąd. Ponadto analiza dokumentacji wykazała, że rodziny: „B”, „C” i „D” zostały zobowiązane do współpracy z asystentem rodziny na podstawie postanowienia sądu. Jednocześnie we wszystkich przypadkach sąd zobowiązał MOPS do składania sprawozdań ze współpracy z rodziną. W przypadku rodziny „B” sąd wyznaczył termin na składanie sprawozdań co 1 miesiąc, natomiast w przypadku rodziny „C” najpierw co 1 miesiąc, a następnie zmienił postanowienie i zobowiązał do składania sprawozdań co 3 miesiące, a w przypadku rodziny „D” wyznaczono termin składania sprawozdań co 3 miesiące. Z dokumentacji rodziny „B” wynika, że postanowienie w ww. zakresie wpłynęło do MOPS w Kole 18 września 2025 r., przy czym pierwsze sprawozdanie do sądu zostało sporządzone dopiero 31 stycznia 2026 r. Zatem w okresie od października do grudnia 2025 r. sprawozdania

nie były przekazywane do sądu. Asystent współpracujący z rodziną złożył oświadczenie z 13 maja 2026 r. w tym zakresie. Z ww. oświadczenia wynika, że w okresie od 1 października 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. sprawozdania do sądu nie były składane z powodu „niedopatrzenia”.

Analiza dokumentacji rodziny „C” wykazała, że sprawozdania do sądu były przekazywane ze znacznym opóźnieniem. Przykładowo sprawozdanie sporządzone za okres od 1 lutego do 30 kwietnia 2025 r. oraz za okres od 1 maja do 31 lipca 2025 r. zostały przekazane zbiorczo do sądu 28 października 2025 r. Jednocześnie stwierdzono, że sprawozdanie z datą sporządzenia określoną na 31 lipca 2024 r., za okres od 27 czerwca do 31 lipca 2024 r., zostało przekazane do sądu 29 lipca 2024 r., zatem przed datą wskazaną w sprawozdaniu jako data sporządzenia. Z kolei w przypadku rodziny „D” stwierdzono, że zgodnie z postanowieniem sądu sprawozdania ze współpracy z rodziną zostały sporządzone, jednakże w dokumentacji brakuje potwierdzenia wpływu dokumentów do sądu, zatem nie można ustalić czy zostały przekazane wyznaczonym przez sąd terminie. Jednocześnie asystent współpracujący z rodziną „D” złożył oświadczenie z 13 maja 2026 r., iż nie posiada potwierdzeń przekazania sprawozdań do sądu. W tym zakresie działania Jednostki były **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 17 ww. ustawy.**

20. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny

Na podstawie przeanalizowanej dokumentacji rodzin „B” i „D” objętych wsparciem asystenta stwierdzono, że asystenci rodziny współpracowali z różnymi instytucjami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny, w tym przedstawicielami szkoły, poradni psychologiczno-pedagogicznej, kuratorem oraz dzielnicowym.

W tym zakresie działania Jednostki były **zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 18 ww. ustawy.**

21. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną

Z wyjaśnień Dyrektora złożonych do protokołu z 13 maja 2026 r. wynika, że asystenci rodziny zawsze są powoływani do grup diagnostyczno-pomocowych. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** jednakże w „miesięcznych kartach czasu pracy asystenta rodziny” nie ma żadnych informacji dotyczących udziału w posiedzeniach grupy diagnostyczno-pomocowej oraz ewentualnej współpracy z zespołem interdyscyplinarnym. Zatem brak dokumentowania w tym zakresie był **niezgodny z art. 15 ust. 1 pkt 19 w zw. z pkt 14 ww. ustawy.**

Udział asystenta rodziny oraz przedstawicieli OPS w ocenach sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i wydawanie opinii

Analiza tabelarycznego wykazu rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny wykazała, że w okresie objętym kontrolą dzieci z żadnej rodziny nie zostały umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Z oświadczeń złożonych przez Dyrektora Jednostki oraz asystenta rodziny z 28 kwietnia 2026 r. wynika, że asystent rodziny uczestniczył w ocenach okresowych realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kole w dniach: 20 marca, 18 czerwca i 17 września 2025 r. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).** Zatem działanie Jednostki było zgodne z art. 130 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy.

Z oświadczenia Dyrektora MOPS z 28 kwietnia 2026 r. wynika, że od 1 stycznia 2025 r. nie zostały sporządzone opinie, o których mowa w art. 47 ust. 6, art. 47 ust. 7, art. 100 ust. 4a ww. ustawy z uwagi na brak wniosków powołujących się na ww. podstawy prawne.

Na tym kontrolę zakończono.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod numerem 2.

(akta kontroli: str. 1-692)

IV. Uwagi i wnioski.

Podsumowując przebieg czynności kontrolnych na uwagę zasługuje fakt, że przekazana pierwszego dnia kontroli dokumentacja analizowanych rodzin była niekompletna pomimo podpisanego 28 kwietnia 2026 r. protokołu zawierającego zapis: *„Pobrane dokumenty stanowią komplet dokumentacji asystenta rodziny oraz procedurę dot. przydzielenia asystenta rodziny za okres od 1 stycznia 2025 r. do 28 kwietnia 2026 r. oraz obejmują działania wcześniejsze mające związek z kontrolą dla wybranych osób/rodzin”*.

Zastrzeżenia zespołu inspektorów budzi nadzór prowadzony nad pracą asystentów rodziny oraz sposób dokumentowania pracy przez asystentów rodziny, co zostało opisane powyżej.

Biorąc pod uwagę spostrzeżenia poczynione przez zespół inspektorów podczas kontroli, rekomenduję:

1. ujednoczyć dokumentację prowadzoną przez asystentów rodziny, w tym stosowanie ustawowej nazwy dokumentu „ocena okresowa sytuacji rodziny”,
2. przechowywać całą dokumentację w jednej (lub więcej jeżeli dokumentacja ta jest zbyt obszerna) teczce rodziny.

V. Zalecenia pokontrolne.

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości i uchybień w realizacji zadań określonych w ww. ustawie, zalecam:

1. **każdorazowo przygotowywać projekt 3-letniego „Gminnego Programu Wspierania Rodziny” i przekazywać go do właściwego organu w celu jego przyjęcia, w takim czasie, aby nie było okresu w którym Program nie obowiązuje, zgodnie z art. 176 pkt 1 ww. ustawy,**
2. **każdorazowo dokonywać weryfikacji wszystkich pracowników, osób świadczących usługi, oraz ewentualnych wolontariuszy, w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym przed rozpoczęciem zatrudnienia w MOPS, zgodnie z art. 7b oraz art. 12 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy,**
3. **spowodować niezwłoczne zweryfikowanie Dyrektora MOPS przez Burmistrza Miasta Koła w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, zgodnie z art. 7b ust. 2 pkt 4 ww. ustawy,**
4. **właściwie weryfikować przed zatrudnieniem kwalifikacje asystenta rodziny, zgodnie z art. 12 ust. 1 ww. ustawy,**
5. **egzekwować realizację obowiązku asystenta rodziny do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, zgodnie z art. 12 ust. 2 ww. ustawy,**
6. **właściwie dokumentować korzystanie przez asystenta rodziny z poradnictwa mającego na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji i przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego, zgodnie z art. 16 ust. 2 ww. ustawy,**
7. **właściwie przeprowadzać wywiad środowiskowy i dokonywać analizy sytuacji rodziny oraz prawidłowo dokonywać jego zatwierdzenia przez osoby do tego upoważnione, zgodnie z art. 11 pkt 1-2 ww. ustawy w zw. z art. 107 ust. 6 ww. ustawy o pomocy społecznej,**
8. **właściwie składać wnioski do Dyrektora Jednostki o przydzielenie asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy,**
9. **dokonywać przydzielenia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez osoby do tego**

upoważnione a nadto zaprzestać podwójnego przydzielania rodzinie asystenta rodziny, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy,

10. **podejmować pracę z rodziną, na którą nie został nałożony przez sąd obowiązek współpracy z asystentem rodziny, po uzyskaniu zgody wszystkich dorosłych członków rodziny, zgodnie z art. 8 ust. 3 ww. ustawy,**
11. **prowadzić pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę, zgodnie z art. 14 ww. ustawy,**
12. **opracowywać i realizować plan pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ww. ustawy, właściwie wyznaczając terminy ich realizacji i przewidywane efekty tych działań, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ww. ustawy,**
13. **w przypadku, gdy dziecko z rodziny objętej pomocą asystenta zostało umieszczone w pieczy zastępczej, opracowywać plan pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz stosownie dokumentować fakt skoordynowania planu pracy z rodziną z planem pomocy dziecku umieszczoneму w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy,**
14. **udzielać pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy,**
15. **udzielać pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy,**
16. **udzielać pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy,**
17. **wspierać aktywność społeczną rodzin, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy,**
18. **motywować członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy,**
19. **udzielać pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 9 ww. ustawy,**
20. **właściwie dokumentować motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 10 w zw. z pkt 14 ww. ustawy,**

21. **udzielać wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych**, zgodnie z art. 15 ust.1 pkt 11 ww. ustawy,
22. **podejmować działania interwencyjne i zaradcze w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin**, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy,
23. **właściwie prowadzić dokumentację dotyczącą pracy z rodziną**, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy,
24. **dokonywać okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywać tę ocenę podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ww. ustawy**, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy,
25. **prawidłowo monitorować funkcjonowanie rodziny dopiero po zakończeniu pracy z nią**, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 16 ww. ustawy,
26. **sporządzać, na wniosek sądu, opinie o rodzinie i jej członkach, zachowując wyznaczone przez sąd terminy**, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 17 ww. ustawy,
27. **właściwie dokumentować współpracę z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową, o której mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną**, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 19 w zw. z pkt 14 ww. ustawy.

VI. Pozostałe informacje.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 zł do 15.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 26 stron.

Aleksandra Mianowska-Dopierała
Starszy specjalista

Daria Cieślak
Starszy specjalista

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

/-podpisano bezpiecznymi podpisami elektronicznymi weryfikowanymi przy pomocy ważnych klasyfikowanych certyfikatów/

Dokument sporządziła:
Aleksandra Mianowska-Dopierała
Starszy specjalista
23.06.2026 r.